

Udkast, saa er det let muligt, at Forandringen, naar den kommer til at staae i Loven, vil see anderledes ud, end den har kunnet fremstille sig, da den forelaa som et enkeltstaaende Forslag. Dette gjælder naturligvis endnu mere, naar man ganske forlader Udkastets Bestemmelser, og dog vil have dem for Sie, for nærmere at forklare, hvad Meningen er med det, som man har optaget som noget aldeles Nyt; thi forudsat, at det Nye gaaer igjennem, da er det i Udkastet foreslaaede at betragte, som om der aldrig havde været Tale derom, og naar man saaledes her aldeles har cæsset Udkastets Paragraph og sat en ny istedet, saa kan man ikke atter fremdrage den, for derved at forklare det, som sættes istedet.

Man maa da, om jeg maa sige, lade den nye § staae paa sine egne Been, og kun ved at see, hvad den selv indeholder, kan man see, hvad Meningen dermed er. Naar vi nu see hen til den foreslaaede nye § 15, saa henviser den jo ikke til Udkastets § 15, men til Anordningen om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 Bilag A. § 34, og naar den altsaa blot indeholder den Bestemmelse, at Skolelærerne fritages for visse af de Forpligtelser, der omhandles paa det citerede Sted af Skoleloven — medens den dog ikke fritager dem for alle Forpligtelserne — og derved Intet indeholder om det dem i den citerede Paragraph tilfugte Vederlag, saa vil man unægtelig, troer jeg, komme til det Resultat, at man blot har fritaget Skolelæreren for nogle af de Forpligtelser, der paa hvilede ham, men forøvrigt har ladet den citerede Paragraphs Indhold staae ved Magt, og deri bestemmes jo, som sagt, at han for de ham paalagte Forretninger — hvoraf ved den fra Udvalget foreslaaede Paragraph dog nogle bleve tilbage — skal oppebære det i Paragraphen bestemte Vederlag. Jeg troer derfor virkelig ikke, at det vil være muligt at komme til at forstaae det anderledes, end at Betalingen herfor ligesuldt skulde vedblive, og derfor har den Redaction, der er foreslaaet af Rigsdagsmanden for Præstø Amts 6te Valgfreds (Weisler), et afgjort Fortrin, idet der deri bestemt staaer, hvad Meningen er.

Monrad: Det forekommer mig, at Redactionen af § 14, saaledes som Udvalget har foreslaaet den, ikke er ganske tydelig. Naar det nemlig siges i den 3die Sætning, at Ministeriet kan udsætte „denne Bestemmelser Udførelse“, da maa dette jo nærmest gaae paa den Bestemmelse, der gaaer lige iforveien; men den Bestemmelse gaaer ud paa, at, hvor der ere flere Lærere, skulde Forretningerne ved indtrædende Vacance fordeles paa en saadan Maade, at de ikke forhindre Skoletjenesten; man har vistnok overseet, at den 3die Sætning derved ikke kommer til at udtale, hvad den skulde. Hvad forresten angaaer den 2den Sætning, hvis Indhold jeg nu paapegede, da troer jeg, at den uden Skade kan udgaae, da der dels allerede findes Lovbestemmelser derom, og det dels er Noget, som vil følge af sig selv. — Med Hensyn til Udvalgets Forslag til § 15 kan jeg ikke nægte, at det — jeg haaber ikke derved at støde nogen af de ærede Læreres Følelse — forekommer mig, at de der nævnte Forretninger naturligt besørgeres af Skolelæreren. Det er de gamle Degneforretninger, og Skolelæreren er jo som saadan traadt ind i Degnens Sted ved at oppebære Degnens Indtægter, og derved staaer han jo i Forbindelse med Kirken. Der er mange af det Slags Forretninger, som paa hvile Andre end Skolelæreren, men som det ingenlunde paa hviler dem personligt at besørge, ligesaa lidt som det paa hviler Skolelærerne personligt at udføre de her omtalte Forretninger; var det Tilfældet, at de skulde udføre dem personligt, saa nægter jeg ikke, at det kunde være stødende. Hvormange af det Slags Forretninger paa hvile ikke Mænd i de allerforskjelligste Stillinger? Mangfoldige Ciere af Gaarde i Kjøbenhavn, selv i de høieste Stillinger, ja endog Statsministre, maae sørge for, at Høndestene blive huggede op; man forlanger naturligvis ikke, at de skulde udføre det personligt, men at de kunne lade det udføre af en Anden. Jeg troer, at det er denne Misforstaaelse, der har saaret Skolelærerne, idet de have meent, at de skulde udføre disse Forretninger personligt, og glemte, at de kunne lade dem udføre af Andre, og jeg troer derfor, at man ikke bør gjøre nogen Indrømmelse i saa Hens-